

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 1668 del 16/06/2025

En Palai en Bersntol an zòmmtreff envire trong van TSM-STEP Schual ver en Lòntregiar ont ver de Lòntschòft

Lòntumpau ont alpine lòntschòft

[Mòcheno] Ver zboa to en Palai en Bersntol hòt men drauklòfft asn derhòltn de pèrgheff ont as de lòntumpau ver za mòchen bider lem de alpine lòntschòft, bail an treff organisart van TSM-STEP Schual ver en Lòntregiar ont ver de Lòntschòft, zòmm pet en Bersntoler Kulturinstitut. Der zòmmtreff, bou as toalganommen hom de learer, de auskennetn lait ont de derstelltn va de gamoa'schòft, mòcht toal va de òrbetn u'gaheift en 2023, va derklorung, va suach ont u'lear as de lòntumpau, iberhaup asn prauch van stoa' ont van holz ont en bider paun ont ausrichtn de heff as sai' en Bersntol. S ist an projekt as mòcht toal van programm PNRR "De kròft va de minderhait: mòchen bider lem s taitches dorf en sud van Alpn".

"Hait ist moglech tschbinnen - hòt der tsòk der provinzal assessor en de urbanistik **Mattia Gottardi** - as an hoff mu't se derhòltn ver de kostn, ver de umbèlt ont ver de energi, ont asou derhòltn de sai'na architektonische tròchtn. S doi bill song as s ist noat za schaug bider araus de gasetzn as kearn en de provinzalòntplan, ont tschbinnen en an òndern vurm za lem de pèrngplatz bou as meing se derhòltn ist nèt tschechen abia s umgekearte va de tròcht ont va de identitet. Pet en doi projekt as de heff - hòt er nou derzua tsòk - heif ber u' va de tròcht ver za gea' keing s vernaiern. Pet en projekt PNRR "De kròft va de minderhait: mòchen bider lem s taitches dorf en sud van Alpn" de provinzaljunta hòt gabellt mear bèrt gem en dorf va Palai ont en Bersntol, as derstellt an zoach va de trentinische identitet, bavai s doi ist a guats ding ver en gònze Trentin".

De doin projekt as Palai ont asn Bersntol - hòt er derklort der **Francesco Barone** president va TSM - Trentino School of Management - unterstraichen s guat sai' van trentinische sistem za tea' guat zòmmbòrbetn, za hom an schea'n interistituzional zòmmpint ont asou guat sai' za trong envire mearer projekt a'ne verliarn de òcht, iberhaup de oa'nekait van insertn gamoa'schòftn. De lòntschòft, asou, ist nèt lai an aussicht, ober de kimmp de hauspiler as guat ist za bècksln de gamoa'schòftn, ont asou nutz de virn ver za lem, ver za òrbetn ont ver za lem zòmmbaa en de nain generationen. De heff, en doi vurm, derstelln s kennen hert hòltn ont s guat sai' za pasn rècht zòmmbaa va de alpine gamoa'schòftn gèltsgott en tiaven zòmmpint pet de aigene lòntschòft as s ist guat gaben za derhòltn de aigene burtzn. TSM, gèltsgott en de òrbetn va STEP Schual ver en Lòntregiar ont ver de Lòntschòft, ist noch za trong envire a por projekt

ver za derhòltn de pèrgheff ont de lòntumpau. Ober nèt lai, de heff - hòt er garift za song der Barone - meing kemmen schutz turch a gèltschloss ont a turistikschiess; s meing sai' platz bou za hòltn se au, gem de moglechkaitn za lem eppes nais ver an turist as bill lem der Trentin ont nèt lai turch gea'nen. TSM, hòt tshbunnen an nain u'learkurs ver za u'nemmen en de doin nain hittn as, asou, sai' kuntschòftn va de identitet van insertel der".

S ist an projekt - der hòt gadenkt der **Giovanni Gardelli** iberòllviarer van Dipartiment urbanistik, strom, kataster, grunttisch ont lòntzòmnhòlt va de Provinz - as kimm van iberòll Lander van pèrg, gamòcht en de vourder legislatur, as hòt pfunt an guatn input gèltschont en PNRR. S sai' kemmen drinnganòmmen òlla de provinznal struktur ont de gamoa'schòftn. S sai' 35 òrbetn as gea' va de oa'vocher dinstn finz en de greasestn projekt ver de paudinstn ver za enviretrong an sistem ver de baita birtschòft ont de paitrong ver de aktivitat en birtschòft ont lòntschòft".

"TSM-STEP ist no za untermittelt turch en de untersuch ont de lear a toal bichtega òrbetn ver za richten aus de heff ont de hittn - hòt tsòk **Gianluca Cepollaro**, vourstea'ner va TSM-STEP - pet en rif za gem bèrt en de lòntpahalter no de tròcht turch an biderprauch ver turismus. men hòt za tea' pet struktur as an groasn architektonen ont lòntschòftlege bèrt hom van paun no de tròcht van pèrg, an rif va de òrbet za trong vort, holz ont eart en de rea'neger platz, ont za trong zua, asou za paun bisn ont plinder o struktur abia de ben, de zai' ont de trocknegen mauern. En de mitt va òlls s hòt de ausònder kròft va de gamoa'schòft ver za rècht prauchen sèll as de natur gip ont en pakimmern se za derhòltn s lòntschòft as mòchen oa'zege de doin struktur ver de aussicht.

De zboa to van zòmmtreff hom se sperrt pet de innbaich va de austellung kan Filzerhof va Vlarotz, "Sguardi/Plick, masi e paesaggi mòcheni" a gschicht as derstellt de praich en de architektur van bersntol no jarder va nèt zbischn mensch ont natur. De ausstell geat turch a toal temen as derstelln mearer aspektn van lem en Tol.

En drive de letrattn van zòmmtreff, va de ausstell ont de vrong en:

Mattia Gottardi assessor va de Provinz en de urbanistik, strom verkehr, sport ont schutzplatz

Francesco Barone president TSM - Trentino School of Management

Claudia Marchesoni viareren van Bersntoler Kulturinstitut

Giovanni Gardelli iberòllviarer van Dipartiment urbanistik, strom, kataster, grunttisch ont lòntzòmnhòlt va de PAT

Paride Gianmoena president Rot va de lokaln autonomi

Franco Moar pirgermoaster va Palai en Bersntol

Gianluca Cepollaro vourstea'ner van TSM - STEP Schual ver en Lòntregiar ont ver de Lòntschòft

Umberto Anesi TSM - STEP

https://drive.google.com/drive/folders/1JPjFaVYdLZiV4Yv5hzuDHfhPCPK4c6lh?usp=drive_link

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamoa'schòft Hoa Valzegu' ont Bersntol

(cdt)